

Egyházi eseményeink

Fenyőfaállítás

Fajcsák Tibor Pilisszentlászló római katolikus keresztyének lelkipásztora szervezésével immár a negyedik karácsonyi fenyőfaállítására került sor, derék pálosaink által épített templomunkban.

A karácsonyi fenyőfaállítás nem új keletű, hiszen hivatalos írások szerint is az első feljegyzés a karácsonyfáról már a 15. század végétől származik. Akkoriban almával és ostyával díszítették. Érdekességként, meg kell említenem, hogy egy történelmi jegyzet alapján, Magyarországon

karácsonyfának nevezték a földesúrnak karácsonyi adóként beszállított tüzelőt. A karácsonyfa állítás szokása viszont nálunk, a Kárpát – medencében csak négyszáz évvel később a 19.

század második felében, jelent meg. Kezdetben azonban leginkább a németajkúak által lakott területeken. Pilisszentlászlón azonban csak az 1848-as szabadságharcot követő években, Joannes Cserveny plébánossága idején (1857 – 1867).

2019 év karácsonyi ünnepek előkészítésének fő részét képező fenyőfák felállítását és azok

díszítését az előző Karácsonyhoz hasonlóan szintén nappal végeztük. A fenyőfákat szintén Elsík Tamás „szerezte” be és hozta a helyszínre egy szerény

magát megnevezni nem akaró falubeli családtól. A helyszíni munkáknál Tibor Atya és Tamás organistánk irányításával, részt vettek: Gallai Gergő, Szinnai Zoltán, Franyó Ádám, Rudolf János, Sándor Zsolt és Kosznovszki József Izbégről.

Köszönet a fenyőfákat adományozó családnak, Lukovszkyné Julkának a finom hideg tálért, amivel meglepett minket. További köszönet, Dobai Józsefné, Kocskovszki Istvánné, Hupek Lászlóné, derék asszonyainknak és fiatal lendülettel aktív, Petkó

Juditnak, akik idejüket feláldozva odaadóan ismét részt vettek legszebb egyházi ünnepünk előkészítésében. Miután befejeztük a „férfimunkát”, áldomást Rudolf János csodálatos vörös borával megtöltött poharakkal koccintottunk. Ekkor kezdték el utánunk a takarítást, a fent nevezett asszonykák.

Fotó: Gallai Gergely

Pásztorjáték

A betlehemezés – pásztorjáték a legismertebb és legelterjedtebb karácsonyi népszokások közé tartozik. Bátran kijelenthetjük, hogy az egész Kárpát-medencében ismerik. A paraszti betlehemezés középpontjában a betlehemi pásztorok párbeszédes, énekes játéka áll. A játék fő kelléke a betlehemi jászol, melyben a Szent Család látható. A pásztorjáték szereplői a két angyal, három pásztor, ami kiegészül több szereplővel. A szereplők ma is eljátszák a Jézus születéséről szóló bibliai történetet. Természetesen tájanként változhatnak a szokások, de a lényeg a bibliai történet.

Pilisszentlászlón is egyre inkább ápolják ezt a hagyományt, amit mi is örököltünk elődeinktől.

Mint az a képen is látható derék fiúk és lányok tovább viszik, megőrzik ezt a csodálatos hagyományt.

Igen nagy köszönet az őket tanító felnőtteknek, akik időt, fáradságot nem kímélve meghittebbé teszik karácsonyainkat. Külön elismerés, és köszönet Szinnai Zoltánnak aki a zenei aláfestést szolgáltatva, emelte a meghitt hangulatot.

Éjféli mise Este tízkor

Az éjféli mise este tíz órakor lesz megtartva! Hirdette ki szentbeszédje végén, mosolyogva Tibor atya. Az igazán meghitt hangulatú éjszakai misére sokan gyűltünk össze, némi túlzással azt lehet mondani, hogy zsúfolásig megtelt a templomunk. Ehhez természetesen, az is hozzájárult hogy Tibor atyát követve számos Szentendrei, illetve a régi szóhasználatunk szerint Izbégi hittestvérünk is velünk együtt kezdte Szent Karácsony megünneplését.

Tibor atyánk ifjú lendülettel az izbégi Szent András templomban is megtartotta valóban éjfélikor, az éjféli misét.

Temetés – Keresztelés – Esküvő

Az elmúlt esztendőben

Temetés: 6 temetés történt összesen a temetőnkben. Ebből négy női és kettő férfi katolikus keresztény halottunktól vettünk igen nagy tisztelettel fájdalmas végső búcsút, a pálos rendi templomunk sírkertjében.

Keresztelés: Ezzel szemben hat leány és öt fiú lett megkeresztelve. Tehát összesen tizenegy keresztelés történt templomunkban. A megkereszteltekből négy volt két évnél idősebb, és

nyolc pilisszentlászlói lakós.

Esküvő: Egész évben, mindössze egy templomi esküvő történt a már több mint ezer főre duzzadt falunkban.

Készült: *Fajcsák Tibor atya, kedves közlése alapján.*

Franyó Rudolf

Gondolatok

Az év minden napjára a bölcsektől

Nem hiszek abban, hogy a szegények érdekeit, milliárdosok képviselik.

Mert, a jóllakott ember nem barátja, az éhezőnek.

MOLDOVA GYÖRGY

Úgy gondolom, mennyei Atyánk azért teremtette az embert, mert nem volt megelégedve a majommal.

MARK TWAIN

Én nem tartom sokra azt az embert, aki ma nem bölcsebb, mint tegnap volt

ABRAHAM LINCOLN

Ha nem tehetjük, amit akarunk, azt kell akarnunk, amit tehetünk.

ZSIDÓ KÖZMONDÁS

Álszerénység létezik, De álbüszkeség nem!

JULES RENARD

Mindig bocsáss meg ellenségeidnek! Nincs ami, jobban dühítené őket.

OSCAR WILDE

Panaszkodtam, hogy nincs cipőm, amíg nem találkoztam valakivel, akinek nincs lába.

PERZSA KÖZMONDÁS

Rosszul él, aki mindig csak élni kezd.

EPIKUROSZ

Kigyűjtötte: Losonci Miklós

Csak egy kis odafigyelés

Csak némi apró odafigyelés egy kevéske pénz, és már is barátságosabb meghittebb háborús hőseink emlékművének környezete. Jól mutat a terméskőhöz, a natúr faborítású kovácsoltvas keretes pad, és a szintén natúr fadézsza virágtartó.

Az emlékmű környékét szinte napi rendszerességgel takarítják. Tóth Attila polgármesterünkkel történt beszélgetésünk, illetve ígérete szerint az emlékmű megvilágítása is napirenden van.

A doni katasztrófa

1943. január 12-én kezdődött a második világháborúban a szovjet Vörös Hadsereg támadása a Don-kanyarban, melynek következtében a 250 ezer fős 2. magyar hadsereg kötelékéhez tartozó honvédek és munkaszolgálatosok közül mintegy 125-130 ezren estek el, sebesültek meg, vagy estek fogságba.

A 2. magyar hadsereget német követelésre, kormányközi egyezmény alapján küldték ki a keleti frontra. A németek igényeit hosszas alkudozás után sikerült leszorítani, de azon az áron, hogy a magyar csapatokat hadászati vonatkozásban a németeknek rendelték alá, felfegyverzésüket illetően pedig csak szóbeli ígéretet kaptak Berlinből. 1942 tavaszán mintegy 200 ezer katonát küldtek ki a Don-kanyarba, de már az év novemberében döntöttek arról, hogy kiszállítanak egy 45-50 ezres kontingenst (benne 20 ezer munkaszolgálatost) a magyar katonák egy részének leváltására. Ez azonban éppen az 1943. január 12-i szovjet támadás időpontjával esett egybe, így azok sem jöhettek haza, akiket leváltottak volna, emiatt mintegy 250 ezres magyar hadsereggel kell számolni...

Kivonatot készítette: Losonci Miklós

Községházán történt

Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2019. december 12-én 18 órai kezdettel rendkívüli nyílt ülést tartott.

Jelen lévő képviselők: Tóth Attila polgármester, dr. Illés György alpolgármester, Elsík Tamás képviselő, Kiss Mónika képviselő, Petkó Gábor képviselő, dr. Tóthfalusi Anna képviselő.

Távol lévő képviselő: Vanyák Imre

Hivatalból jelen voltak az ülésen: dr. Bartha Enikő aljegyző, dr. Remele Antónia irodavezető.

Tóth Attila polgármester elmondta, hogy dr. Schramm Gábor Szentendre új jegyzője jelezte, hogy elfoglaltsága miatt nem tud részt venni az ülésen.

Megállapította, hogy a testület határozatképes. A napirendet egyhangúlag elfogadták.

1. Előterjesztés a Nepál-Bau Kft.-vel kötött vállalkozási szerződés módosításáról.

Tóth Attila polgármester előadta, hogy az Egészségház felújításánál olyan probléma merült fel, ami szükségessé tette az eredeti statikai terv átalakítását, ami többletmunkát eredményezett.

Kihangsúlyozta, hogy most nem pótmunkáról, nem eggyel több ablakot, ajtót, vagy más színű cserepet szeretnének, mint ami a tervben szerepelt, hanem az épület szempontjából fontos módosításokról van szó, ami nélkül az épület nem működhet. Továbbiakban előadta, hogy a falak bontása során kiderült, hogy a falszerkezet túl vékony, ezért muszáj azt újraépíteni, ami az alap cseréjével is jár. Erre fog majd a födém rákerülni. A statikai tervek változtatása tette szükségessé a többletmunkát, és az ezzel járó költségnövekedést.

Nem tudtak más megoldást találni. Miután leszedték a tetőszerkezetet, elkezdtek kidőlni a falak. Ettől kezdve nem volt választási lehetőség, ki kellett találni valami megoldást, ami sajnos az önkormányzatnak pénzbe fog kerülni. Várhatóan 5 millió forint plusz áfát kell hozzátenniük ahhoz, hogy elkészüljön az Egészségház.

Elsík Tamás képviselő, megkérdezte, miért az önkormányzatnak kerül ez több, mint 5 millió forintjába?

Tóth Attila polgármester többek között kihangsúlyozta, hogy jelen volt az épület bontásánál. Volt egy gipszkarton fal az épületen

belül, és amikor azt lebontották, mögötte hatalmas repedések voltak a falon. Kívül viszont hőszigetelve volt az épület, azért nem látszottak ezek a repedések. Ugyanakkor azt sem lehet pontosan tudni, hogy a repedések már ott voltak, vagy azután keletkeztek, amikor a földemet lebontották. A lényeg az, hogy elkezdett kidőlni a fal, és akkor merült fel a kérdés, hogy hogyan tovább? Azáltal, hogy új alap és a falat is újra építik, az épület stabilitása, határozottan jobb lesz. Ha a hiba oldalát nézik, akkor tudni kell, hogy a két hónap alatt elkészült, statikai terveket is tartalmazó anyag alapján lett a pályázat beárazva és beadva. A hivatallal egyeztetni fog arról, hogy mit lehet kezdeni ezzel a helyzettel, hogyan lehetne a tervezői felelősségbiztosítással kapcsolatban lépni. Azért azzal is tisztában kell lenni, hogy nem láthatnak át a falakon.

Elsík Tamás képviselő, erre megjegyezte, hogy a statikusnak az a dolga.

Tóth Attila polgármester többek között kifejtette, hogy az élet és a jog két különböző történet. Nagyon helyesen kijelentette, hogy az Egészségháznak meg kell épülnie. Nagyon logikus okfejtéssel kielemezte, hogy még így is kevesebb a veszteség, hiszen kapni fognak egy 150 millió forintos épületet a 10 – 15 millió ráfordításból.

Dr. Illés György alpolgármester, módosító javaslatot fogalmazott meg melyben felkéri a polgármestert, hogy a hivatal bevonásával vizsgálta meg, hogy ki ellen és milyen felelősséget lehet érvényesíteni ebben a dologban.

Dombai József lakos: Elmondta, hogy a délelőtti folyamán minden képviselőnek és a polgármester úrnak is küldött egy e-mailt. Az előterjesztés ismertetésekor részletesen kifejtésre került, hogy mi a különbség a pótmunka és a többletmunka között. Az ő írásos megkeresésének is ez volt a lényege. Ehhez kapcsolódóan meg szeretné kérdezni, hogy a mai rendkívüli testületi ülésen mi indokolja azt, hogy egy képviselő 24 óra leforgása alatt ezt az előterjesztést átgondolja, és felelősség teljesen döntsön? Ő is volt vállalkozó, ezért tisztában van azzal, hogy mi a különbség a két munka között. A Képviselő-testület döntése alapján Polgármester úr, egy közbeszerzési eljárást

követően kötött egy átalánydíjas vállalkozói szerződést. Jelen esetben a vállalkozói szerződés egyúttal kivitelezési szerződésnek is minősül.

Tóth Attila polgármester, megkérte Dombai urat, hogy térjen már rá a lényegre.

Dombai József, kijelentette, hogy szeretné a két perces keretet kihasználni.

Tóth Attila polgármester, kihangsúlyozta, hogy egy perce van.

Dombai József hosszasan elemezte a többletmunka fogalmát és a törvényalkotás célját stb....

Tóth Attila polgármester is szóhoz szeretett volna jutni, de nem járt sikerrel.

Dombai József lakos még nem fejezte be, hanem kifejezte reményét, a magnó működése iránt, mert ő minden szaváért vállalta a felelősséget. Továbbiakban felhívta a figyelmet arra is, hogy amennyiben az előterjesztő, vagy bárki (ha költségvetési pénzekről van szó) olyan tájékoztatást ad a döntéshozóknak, ami nem fedi a valóságot, az bűncselekményt követ el, mégpedig a Btk. 396. paragrafusának az 1. bekezdése alapján. Idézte csak úgy fejből, majd folytatta: - Miről van itt szó, ami nem volt bekalkulálva? Ez nem Borsod megye, ahol volt egy Mengyi Roland, alias... És ekkor **dr. Illés György** alpolgármester felkérte, hogy ne politizáljanak.

Tóth Attila polgármester jelezte, hogy letelt az egy perc, a két perc, sőt annál jóval több is.

Dombai József folytatta okfejtéseit: manipuláltak a közbeszerzéseket is. Itt közpénzekről van szó. A falunk pénzéről. Ha tetszik, ha nem! Reményét fejezte ki, a magnó működése iránt, bejelentette igényét a hangfelvétel szerint készült jegyzőkönyv másolatra, majd folytatta: - A képviselőknek tisztában kell ezekkel lenniük. Döntsenek! Átgondolták egy nap alatt, hogy miről van szó? – tette fel a kardinális kérdést feléjük....

Végre **Tóth Attila** polgármester is szóhoz jutott:

Kifejtette, hogy az elején még szeretett volna válaszolni, de úgy gondolja, hogy nincs értelme semmit sem mondania. Egyet biztosan tud mondani, mégpedig azt, hogy szerinte Dombai úr nem figyelt arra, nem értette meg azt, ami korábban mondott. Ezt az előterjesztést olyan szakember, pontosan dr. Dóka Zsolt, Szentendre volt aljegyzője készítette, aki 20 éve közbeszerzési

szakértő és jogász. Azt, hogy mi a többletmunka és mi a pótmunka, azt nem ennek a testületnek kell megítélnie, ahogy azt sem, hogy a Btk. hányadik paragrafusa szerint jár el, vagy nem. Ez nem ide tartozó kérdés. A Képviselő – testület előtt van egy előterjesztés, aminek a lényege, hogy pénzforrást kell biztosítani ahhoz, hogy az Egészségház felújítása tovább folytatódhasson. H ezt a pénzt a testület nem szavazza meg, akkor a munka le fog állni. Az, hogy mindez miért szeptemberben és októberben történik, annak az, az oka, hogy most kezdődött el az épület bontása.

Dombai József lakos nem kapott szót, de hangosan próbált továbbra is szót kérni.

Tóth Attila polgármester: jelezte, hogy szeretné folytatni a Képviselő-testület ülését. A képviselők nem azért vannak itt, hogy egy monológot hallgassanak végig Dombai úrtól. További kérdés észrevétel nem lévén, szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

Szavazás után megállapította, hogy a Képviselő-testület a határozati javaslatot 5 igen és 1 nem szavazattal elfogadta.

Íme a határozat lerövidítve: a beruházás megvalósítása érdekében a kivitelezés során felmerült többletmunka miatti költségnövekmény miatt 5 000 000 Ft + áfa összeget önrészként az Önkormányzat 2020. évi költségvetés terhére biztosítja.

Nagyon bölcs döntést hozott egy szenátorunk kivételével a szabadon választott testületünk.

Indoklásul az ellenkezőknek csak annyit, hogy az ominózus öt millióért cserébe fel tudjuk használni 150 millió támogatást és így, lesz egy igen komoly Egészségházunk. Az anyagiak megszerzéséért és a szervezésért legyen a dicsőség Tóth Attila polgármesteré, mert megérdemli. Az engem nem zavar, „mert legyen, bárkié a dicsőség a szülőfalumé a haszon”.

Tisztelettel, Franyó Rudolf

A HÓNAP MARGÓJÁRA *NIEMÖLLER, MARTIN (német protestáns lelkész)*

Már nem maradt, aki szóljon

Németországban először a kommunistákért jöttek, s én nem emeltem szót, mert nem voltam kommunista. Aztán jöttek a zsidókért. s én nem szóltam, mert nem vagyok zsidó. Aztán a

szakszervezetiekért jöttek, és én nem lévén szakszervezeti tag, hallgattam. Aztán jöttek a katolikusokért, és nem szólaltam föl, mert protestáns vagyok. Aztán eljöttek értem, és ekkorra már nem maradt, aki szóljon.

F R

Karácsonyi koncert Izbégen, a Szent András templomban

Karácsony előestéjén minden ülőhely megtelt érdeklődő hívekkel, akiknek alkalmuk volt meghallgatni az igen népszerű fellépők kétnyelvű karácsonyi hangulathoz illő egyházi énekeit. A csendes éj, szlovák és magyar nyelvű előadásukkal igen nagy sikert arattak.

Tibor atyánk hirdetésének köszönhetően, Pilisszentlászlóról is többen jelen voltak az igen meghitt előadáson. Köszönet a Szentendrei Gyökerek közösségének a szervezésért, és fellépésükért.

F R

Pokoli torony

Eperjesen egy tizenkét emeletes lakóház vált életveszélyessé, hatan meghaltak. A pécsi húszemeletes még a lebontása is folyamatos életveszélyt okozott. A liftes épületek embertelenek, ezért ilyen magasat Londonban vagy Bécsben nem is építettek. Párizsban a Déesban negyedben viszont igen. A név magyar kiejtése défánsz és magyarul „Tilos”-at jelent a francia szó. A New-Yorki ikertorony két és félezer ember életét követelte az összeomláskor. Számomra az angliai sorházak a legélhetőbbek, ahol, aki senki sem él mások alatt vagy fölött, hanem mindenki csak mások mellett. Az egyformán szabályos kisméretű házak előtt ugyanolyan kicsi virágoskertek, mögöttük ugyanolyan kicsi zöldeges kertek. Találhatók. Egyformán minden szép és jó minden otthon.

Ellentétben a Kelet-európai tízemeletes lakótelepekkel. Eperjesen a tizenkét emelet gázzal tervezett és kivitelezett fűtése okozta a tömegkatasztrófát, akárcsak tavaly Oroszországban (vagy Ukrajnában?). Ez a kombináció már a tervező asztalon kivédhetetlenül halálos. A földszintes házakban mindenki felel a saját biztonságáért, és nem is veszélyeztet senki mást, ha téved. Az emberiség félmillió (ötszázezer) éve fedezte fel, a tüzet. Ez volt az emberré válás pillanata. Azóta kizárólag fával tüzeltünk. A faszén használata okozta a rézkorszakot, mert kiolvadt a fém a „kőből”.

A fűtató felfedezése pedig a vaskorszakot. Az ipari forradalom a kőszén kitermelésével kezdődött Angliában. Nálunk egy avartűz után egy hegy fekete „kövei” kezdtek el égni, amit a német nemzetiségű lakói kezdtek el hasznosítani, és a falujukat elnevezték Brennberg-bányának – magyarul „Égőhegy-bányának”.

Nomád őseink a sátraik közepén égő fával fűtöttek. A letelepült szlávok viszont a házaikban kőtűzhellyel „kámjenyicával”. A földesurak és a német telepések viszont cserépkályhával. Az

erdélyi székelyek és románok pedig nyílt kandallóval. Ami jól világít, de rosszul fűt. Nyugat és Dél – Európában még mindig ezekkel a látványos de gyenge hatásfokú kandallókban „fűtenek”. Az első magyar lakótelepek mind cserépkályhaságok voltak. Boldog gyerekkorom is. Aztán behozták az oroszok a fűtő olajat nyolcvan fillérért literét.

Azonnal elkezdte mindenki szétverni a cserépkályhákat. Öt év múlva viszont már ötször drágább volt a fűtőolaj, de már minden cserépkályha a szeméttelen volt. Voltak helyettük üzemképtelen, bűdös és életveszélyes olajkályhák.

Amiket mindenki gázkonvektorra cserélt azonnal, ahogy megjelent a vezetékes gáz. Ez okozza, a lakótelepi tömegkatasztrófákat. Ezért leváltotta a távfűtés. Ami végtelenül kényelmes, de mint tudjuk a kényelem önmagában is életveszélyes. A mozgáshiány miatt a szív és érrendszeri betegségek, a

magas vérnyomás, cukorbetegség, elhízás, agyvérzés okozója. Ráadásul kikapcsolhatatlan, csekken lehetetlen, mérhetetlen, ezért pénzpusztító.

Lengyelországi egyetemista koromban végtelen erdő közepén volt a kollégiumunk, ahol évekig majd megfagyunk a központi „fűtetlenség” miatt. Eperjesen a Kárpátok közepén a helyi őserdők „ingyen” fája helyett, import szibériai gázzal fűtenek. Nálunk az erdőtelepítések fokozása minden energia és fűtésigényt meg fog majd oldani, a fosszilis tüzelők után.

Ötszázezer évvel ezelőtt a tűz megszerzésével váltunk emberré, és ötven évvel ezelőtt a távfűtés vette el emberi mivoltunkat, mert bár lehet tűz nélkül is élni, de nem érdemes.

Régen háztűznézőbe mentek a legények a családi tűzhely boldogságának a reményében, és együtt őrizték azt.

Tisztelettel, Losonci Miklós

Elfeledett hagyományaink

Ostyahordás

A rohanó, szinte zaklatottnak is nevezhető világunkban elfeledjük múltunkat, őseinket, elhagyjuk hagyományainkat.

Gyerekkoromban, ostya és méz nélkül el sem tudtuk képzelni Karácsony estélyén az ünnepi Szentvacsorát. A legszegényebb körülmények közt élő családoknál is ostyával kezdődött Karácsony méltó megünneplése. Ennek egyik feltétele volt az ostyahordás.

Karácsony böjtjén, vagy néhány nappal előtte, a kántortanító az iskolás gyerekekkel minden családnak megfelelő számú, ostyát küldött.

Az ostya, mint azt fentebb említettem, a karácsonyi vacsora fontos része volt, melyet több helyen mézzel, sőt fokhagymával együtt ettek.

Pilisszentlászlón Kalapos Emília, mindenki Miluska nénije, akit az 1919 évi Tanácsköztársaság alatt viselt Művelődési Osztály tisztsége miatt később a Horthy korszakban mindörökre eltiltottak a tanítástól. Nos ő továbbra is itt maradt a faluban és karácsonykor, kevéske ellenszolgáltatásért hivatásához híven sütötte, és küldte minden házhoz az ostyákat.

F R

Vőfélyek

Régebben elengedetlen része volt az esküvőknek. Még ma is sokszor van olyan, hogy felkérik egy vőfélyt az esküvő levezénylésére, de azért már jóval kevésbé számottevő ez a hagyomány. Ma már inkább esküvőszervezők vagy a párok vagy azok szülei szervezik az esküvőket.

A hajdani hagyományoknak megfelelően a vőfély

és segítője az ifjabb vőfély hívta meg a vendégeket, még az esküvő előtti vasárnapon. Az esküvő napján ezt segítőjével megismételte, majd irányította az esküvő menetét. A leánykéréstől az éjféli ajándékozást, a menyasszony tánc, meg sok, sok egyéb feladat hárult rá. Oldalakat lehetne írni, a különböző tájakon lévő esküvői szokásokról, melynek a vőfélyek voltak a meghatározó levezetői. Minden falunak, megvoltak a bevált erre rátermett emberei.

Nálunk az egyik ilyen vőfély Kocskovszki Lajos volt, akinek a felesége Franciska volt a lagzis asszony, akinek irányításával készültek az ételek és lagzis sütemények kalácsok. A képen a már említett Kocskovszki Lajos és fiatal segítője Dombai Béla látható. A negyven éves képen Béla még ifjú fess legényke volt.

F R

A bosnyák Barbaráról

Peter Miák és Peter Vrlík
/bosnyák mese/

Igazságos Mátyás király uralkodása alatt játszódott le Barbara és Vuk története. Nem is lejátszódott, hanem valóban megtörtént s a népek a mai napig ekként mesélik el:

Haragra gerjedtek a magyar uraságok uralkodójuk ellen, hiszen amaz igazságos volt és szerette a

szegényeket is. Nem különböztette meg a földbirtokost, a tehetősnél jobban kedvelte a derék és jószívvel megáldottat, akinek nem volt egy árva krajcárja sem és tető sem a feje fölött. Dühükben a mágánások elfogták Mátyás királyt és egy sötét várba zárták és ott hagyták volna elpusztulni egy

kancsó víz és egy darabka kenyér mellett. Nyögdécselt a derék király, a rettenetes helyzetében. Olyan erősen, hogy mindezt meghallotta a szépséges Barbara is, aki kíséretével éppen a vár alatt lovagolt.

Barbara a bosnyák bán húga volt. Mikor felfigyelt a nyögésekre, kérdéssel fordult embereihez:

-Ki az, aki ily keservesen sóhajtozik?

-A szerencsétlen Mátyás király, - felelték legényei.

Bement Barbara a várba, benézett a tömlőcbe és ott megpillantotta a nemes királyt, akinek láttán szíve is hevesen megdobbant.

Az uralkodó is belefeledkezett a gyönyörűséges Barbara fekete szemébe és üzenetet küldött a bánhoz, a leány testvéréhez, hogy a leányzót nőül vennie.

A bán beleegyezett, de a rabhoz hűgát nem adhatta, visszaüzent tehát, legyen újra szabad a király és akkor megtarthatják a lagzit.

Hosszú idő telt el, amíg Mátyás a rabságból kiszabadult, de eközben számos fontos dolga akadt, így megfeledkezett a szépséges Barbaráról és arról, miféle ígéretet tett neki. A bán azonban nem, mindezt elméjében tartotta és levelet intézett az uralkodóhoz a következő sorok kíséretében:

„Elfeledted ígéreted, fenséges király, pedig megkértem hűgom kezét. Nálunk olyan hírek keringenek, hogy más hölgynek tettél ígéretet és már az eljegyzést is megtartottátok.”

Elolvasta Mátyás a levelet és az alábbi választ adta:

„Igazat írtál kedves bánom! Én azonban a magyar király vagyok és más nőt kellett oltár elé vezetnem. Megtudtam, hogy te és én komák is vagyunk, így aztán amúgy sem vehetném nőül hűgodat. Mindazonáltal a szent hitre fogadom, hogy Barbarát férjhez adom, a legderekkab ifjúhoz, aki még nálam, Mátyásnál, a magyar királynál is méltóbb erre a megtiszteltetésre. Mikor névnapi ünnepségem lesz, hozd el magaddal testvéredet a királyi udvarba.

A bán elolvasta a levelet és a kíséretet kezdte szervezni, hiszen a híres mulatságra ő is hivatalos volt. Végül meg is érkeztek a királyi udvarba és Mátyás maga fogadta őket, aztán a szobáikba is

elkísérte a testvéreket. A vacsorára Magyarország összes mágna eljött. A király, mindezek ellenére Barbarát ültette maga mellé. Ettek, ittak, a peccsenyét kaláccsal fejezték be, végül jóféle tokaji borral öblítették le.

Mikor a lakoma tetőfokára hágott, Mátyás, vörösborral teli poharával a kezében, felemelkedett és a bosnyák bán húga előtt meghajolt:

-Egészségedre, szépséges Barbara, ürítem kelyhemet. Emeld fel te is tiédet, jól nézd meg az asztal körül ülő urakat, és akinek az egészségére iszol, az léssen a férjed!

Barbara felemelte a kelyhet és pillantása végigfutott a grófok, hercegek, uraságok és lovagok arcán. Szemüket, fegyverzetüket, homlokukat és hajukat nézte. Tekintete végül megállt Vuk arcán és pillantásuk keresztezte egymást. A kiasszony mozdult meg elsőként és a pohárral a kezében odalépett. Ajkához emelte a poharat és Vuk egészségére ürítette ki.

-Néked kívánok dicsőséges és hosszú életet Vuk, te derék és nékem tetsző vitéz! Ha elfogadod, a hitvesed leszek.

Felugrott Vuk és azt feleli:

-Szépséges Barbara, ne engem tüntess ki kegyeiddel! Szegény vagyok, mint a templom egere. Saját birtokom nincsen és apai örökséggel sem rendelkezem. A király mindenemtől megfosztott, még attól is, ami nagyapámtól maradt reám.

Akkor feláll a király, és azt mondja:

-Te Vuk, ne emlékeztess arra, amit nem szívesen hallok. Visszakapod azt, ami apádtól és nagyapádtól téged illet, sőt még azt is, amit te szereztél, csak vedd törvényes hitvesedül a jelenlévő Barbarát.

Vuk bólintott, felemelkedett és Barbarát, mint jegyesét, maga mellé ültette. Úgy mondják, sok háborúban vett részt, melyekben győzedelmeskedett, másokban kevesebb sikert aratott, de hűséges hitvesével az oldalán, minden nehézséget és veszteséget könnyedén elviselt.

fordította: Papanek László

Nemzetiségi nap Kondoroson

Községünkben néhányunkat az a megtiszteltetés érte, hogy meghívást kaptunk a Kondoroson megrendezésre került nemzetiségi napra.

A nagyon jól megszervezett

rendezvényen, két nyelvjárással beszéltek, mivel a térség tizenhárom szlovák lakta településéről érkeztek vendégek, a hagyományos kondorosi szlovák nemzetiségi napra és bála, ennek ellenére megértették egymást. A rendezvényen több mint

négyszázán vettek részt. Itt adták át a Békés Megye Szlovákságáért-díjat, ezt több évtizedes munkája elismerésül Priskin Jánosné, Gerendás Szlovák Önkormányzat és a település szlovák

egyesületének elnöke vette át.

Az igen szépen sikerült rendezvényen, a híresztelések ellenére ezen, soraim erejével kijelentem hogy saját költségünkön vettünk részt.

Tisztelettel, F R

Uralkodóink egy évezreden át

Tisztelt Olvasó!

A Kürtös sorozatában, amelyet jelenleg kezében tart a kortársaknak akarja megközelíteni múltunkat, szétterjeszteni ismeretünket királyainkról, uralkodóinkról és hozzájárulni jobb megismeréséhez a múltnak érdekes hasonlatul a jelenkorhoz.

Lehet, éppen most ez a megismerés felébreszti alvó nemzeti tudatunkat, nemegyszer abszintes hazafiúi büszkeségünket, elődeinkre és történelmünkre – és azokra, akik uralkodóink voltak.

Hosszú évszázadok alatt nagyon sok uralkodónk volt – jók, gyengék és olyanok, akik a népről nem gondoskodtak, de saját gazdaságukról, hatalmukról és dicsőségről igen. A három évszázadnyi Árpád-házi uralkodóink után jöttek az Anjouk, majd Luxemburgi Zsigmond. Ezt követően rövid ideig uralkodott első Habsburg királyunk Albert. Őt követték a Jagellók, majd ismét a dicső Hunyadiak kora, amely a Habsburgok négyszáz éves uralmával zárult.

Ezzel a szerény lehetőséggel történelmünk jobb megismeréséhez fogjuk követni időszakonként egyes, de mindenekelőtt a magyar vonatkozású uralkodóinkat, akik hozzájárultak Magyarország

területén élő népek történelmének alakulásához.

Jók vagy rosszak, hozzájárultak ahhoz, hogy büszkék lehessünk elődeinkre, mert nekik köszönhetjük, hogy a nagy európai családban egyenlő helyünk van más nemzetek között.

Hosszú évszázadokon át az itt élő nemzetiségekkel együtt védtük országunkat.

Mint Nyugat – Európa védelmezői szenvedtünk vérrel és verejtéssel megcsontkítva bár, de megőriztük államalapító Szent Istvánunk örökségét.

KI URALKODOTT 972-997-IG?

GÉZA

Géza tovább folytatta a nyugati minta meghonosítását és Magyarország felzárkózását a környező feudális államok mellé. Géza a korabeli feljegyzések szerint kegyetlen, hirtelen haragú, erőskezű uralkodó volt. Feleségül az erdélyi Gyula leányát választotta. A fejedelem pogánynak született, de politikai megfontolásból felvette a kereszténységet, és erőszakkal erre kényszerítette alattvalóit is. Ennek érdekében német nehézfégyverzetű páncélos lovagokat és térítő papokat hivatott az országba. 973-ban I. Ottó

német-római császár Quedlinburgba hívatta a környező országok uralkodóit, hogy hűségesküt vegyen tőlük. Erre a találkozóra Géza is elküldte követeit, amellyel kifejezte, hogy Magyarország a keresztény Európa része kíván lenni, de a császárnak nem hódol be. Géza gyermekei kiházasításával valamennyi jelentős szomszédjával rokon kapcsolatba került. Az első leányát Vitéz Boleszláv lengyel fejedelemhez adta feleségül. A másodikat a bolgár trónörökös vette el. A harmadikat Orseoló Ottó velencei dózse jegyezte el. A negyedik Aba Sámuel hitvese lett. Fiának, Vajknak (akit Istvánnak kereszteltetett), a bajor Civakodó Henrik lányát, Gizellát szemelte ki. Házasságuk újabb lökést adott a kereszténység megerősödésének. Géza egyházpártoló tevékenysége abban is megnyilvánult, hogy bencés monostort alapított Pannonhalmán. Körültekintő ország szervező politikájával megteremtette fia, István királyságának alapjait. Géza halála után, egy időre felesége vette kezébe az ország irányítását.

ÖRÖKLÉSI REND

A magyarság ősi öröklési rendje a „szeniorátuson” alapult, amely szerint az elhunyt uralkodó családjának legidősebb férfi tagja örökli a hatalmat. A „leviorátus” jogán pedig követelheti az özvegy királyné. Géza halála után Koppány ezen ősi jogai alapján követelte a fejedelmi hatalmat és a vele járó kiváltságokat.

A keresztény jogrendszer szerint azonban az elhunyt uralkodót elsőszülött fia követte a trónon,

így István is igényt tartott a hatalomra. A két trónkövetelő között fegyveres harc bontakozott ki. Veszprém mellett a döntő ütközetben István hadai kerekedtek felül.

A HARCIASS ASSZONY

Géza feleségéről így ír a korabeli krónikás: „Géza fejedelem felesége, a szépséges Sarolt, olyan természetű volt, hogy az urát és az egész országot a kezében tartotta. A férfitársaságot asztal alá itta, a lovat úgy megülte akár egy lovas katona és egyszer haragjában úgy megütött egy embert, hogy az menten szörnyet halt”.

ORSZÁGUNK IDEGEN SZEMMEL

(Ibn Rusta utazó és író a 10. századból)

„Országukban nagy a hideg. Olyan, hogy a lakosságnak a földbe gödröket kell ásniuk, amiket a keresztények templomaihoz hasonlóan kupola alakban, fával takarnak be, aztán beföldelik. Mindenki a családjával oda bemászik. Fát és néhány követ hordanak be, azután tüzet raknak, és addig hevítik a követet, amíg vörösre izzanak, majd vízzel öntözik, amitől pára keletkezik és a helység, ettől felmelegszik. Azután levetik gúnyájukat és tavaszig bent tartózkodnak.”

GÉZA ÉS KORÁNAK ESEMÉNYEI

- Géza fejedelem 940-ben született.
- 972-ben Bruno Sankt Gallen-i szerzetest a magyarok püspökévé szentelték.
- A 10. század közepén a magyarok néhány súlyos vereséget szenvedtek. Legsúlyosabbat, 955 augusztusában Lech mezején Augsburg mellett a mai dél Németországban. Szinte az egész katonaság elesett a csatamezőn, két fővezér fogságba esett, akiket kivégeztek, harmadikat szökés közben Cseheknél fogták el.
- 973-ban meghalt I. Nagy Ottó német császár. Vezére a Lech mezei ütközetnek, amelyben néhány szlován fejedelem is részt vett.
- Géza fejedelem meghalt 997. február 1-jén.

Következik: Szent István király.

Ünnepek alatt szolgálatban a Polgárőrség!

December hónapban 121 órát volt közterületen a polgárőrség hol önállóan, hol közös szolgálatban. Egy rendezvénybiztosításban vett részt a polgárőrség, egy esetben közös szolgálatot láttunk el a DINPI-vel (Fehér Balázs őrkerület-vezető). Szentendre Rendőrkapitányság Kuczmog József c. r. ftzls körzeti megbízottal 7 óra közös szolgálat volt december hónapban. December 24-én karácsony szentesté két fő polgárőrünk látott el szolgálatot. *A polgárőrség alapfeladata 2020 évben sem változik – fő küldetésünk a közterületi és külterületi bűncselekmények megelőzése, a közterületi szolgálat fokozása.* 2019. évben 1.853 óra közterületi szolgálatot látott el a polgárőrség.

Fotókat készítette: Mihics Krisztián.
Eredményekben gazdag sikeres új, évet kívánunk!

Pilisszentlászló, 2019. december 31.
Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Talált szarvasbika

2019. december 30.-án kora délután állampolgári bejelentés érkezett polgárőrségünk felé, hogy a Pilisszentlászló, Kőkény utca végén lévő erdős részen egy szarvasbika teteme van. Polgárőrségünk tagjai nem voltak szolgálatban, de a bejelentés alapján két polgárőrünk megjelent a helyszínen. A helyszínen megállapítható volt, hogy a bejelentés

valós, a szarvas feje, nyaka és szája körül, illetve az agancsán egy kötél volt található (rá volt hurkolva), amitől elpusztulhatott az állat. Az esetet a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység-irányítási Központja felé jelezték polgárőreink, s biztosították a területet. A Szentendre Rendőrkapitányság járőrei gyorsan a helyszínre érkeztek, akiknek a helyszín feltalálás állapotában került átadásra. Az esettel kapcsolatosan polgárőreink 2 órán át biztosították a helyszínt, és segítették a rendőrök tevékenységét.

Polgárőrségünk értesítette a PPZRT Szentendre erdészetet ahonnan szakszemélyzet jött a helyszínre, aki az állat (szarvasbika) tetemét elszállította.

Pilisszentlászló, 2019-12-30
Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Könyvekről

Mottó: “A szoba könyv nélkül olyan, mint a test lélek nélkül”

Mozgásszervi betegségem miatt már általános iskolás koromban mellőznöm kellett a sokféle labdajátékot, kirándulást, kerékpározást. Szüleim könyvek halmazával kárpótoltak. Indiános, May Károly könyvek, Tarzan történetek, Verne regények kötötték le érdeklődésemet. Fantáziám szárnyalt a regényes utakon, Ekkor barátkoztam meg életre szólóan a könyvekkel.

Vallásos nevelésben részesülve sokszor kezembe vettem a Bibliát, melynek hatóereje időben végtelen. Példabeszédei fennmaradnak, amíg ember lesz a földön. Fordításai az egyik országból átmennek, a másikba, mert örök isteni, szellemi tartalmakat közöl és iránymutatást ad. Kamasz koromban a lánglelkű költők: Petőfi, Arany János, Vajda, Reviczky, Gárdonyi, Tóth Árpád, Ady, József Attila, Babits, Weöres, Áprily stb. művei, szerelmes versei gyönyörködtettek. A magyar irodalom legnagyobb és legmélyebb tehetségeinek alkotásait is begyűjtöttem. Pl. Pázmány Péter, Kazinczy, Kölcsey, gr. Széchenyi, Vörösmarty, br. Eötvös József, Jókai, Madách, Mikszáth, Móricz, Tamási Áron, Vass Albert stb.

Érdekelt a történelem, az államfők, a vezérek céltudatos előretörése, lenyűgöző hatása, ereje, győzni tudása. Pl. Nagy Sándor, Attila, Napóleon.

Hazaszeretetem, a nemzettel való sorsközösség megkövetelte, hogy gyűjtssem és olvassam őstörténetünket, honfoglalásunkat és napjainkig hazánkban történeteket. Zajti F., Bartucz L., Hóman B., Hermann O., Chlnoky J., László. Gy., Grandpierre K.E, Bánó A. stb írásait.

A magyar szerzőkön kívül gyakran elkalandoztam a külföldi költők, írók műveinek megismerésére, birtoklására. Érdekelt a görögök Aisopus tanulságos meséi, Aristoteles etikája, Homéros, Platón vagy Plutarchos életrajzai, a latinok közül Július Caesar hadviselési Ciceró beszédei, Ovidius versei és sorolhatnám a különböző európai, ázsiai, amerikai írók műveit, melyek felkeltették az érdeklődésemet a magasabbrendű célok, események megismerésére, majd elérésére.

Pszichológiai könyveimből ismeretet nyertem a különböző típusú emberek viselkedésére.

Egyes hazai és külföldi szerzők filozofikus, elmélkedő, erkölcsnemesítő könyvei igen sok hasznos, elgondolkoztató bölcséletet közöltek. Pl. Marcus Aurélius, Seneca, Gracian, Platón, Mulford iPrentice, Alexy E., Dale Carnegie, Montaigne, Gustave Le Bon stb.

A könyv jelképe az emberi kultúrának és az emberben minden könyv nyomot hagy. Pl. a szépirodalmi regények éreztették velem az idő körforgását. Percek alatt röpítettek át tíz, húsz, harminc éven, ma is szívet dobogtató, érdekes, tanulságos eseményeken.

Széleskörű érdeklődési körömben tartozó könyvek vásárlásától mai napig lázba jövök. Pl. az elmondottakon kívül egészségügyi, gombaismerői, grafológiai, helytörténeti könyvek is érdekelnek. Ezek számomra nélkülözhetetlen, varázserejű tárgyak.

Szenvedélyemé vált a helyi, a budai, pesti antikváriumok gyakori látogatása. Az érdeklődésemet kielégítő könyvek például a székely népi humor könyvei: Tárcsafalvi Pálffy Aladár, Hosszú Zoltán Kész Csaba Levente, Hunyadi Csaba Zsolt, Csernavölgyi Antal írásai, Nyéki Méhes Mózes szerzeményéből a palócok humorából, életfelfogásuk, bölcsességük ízes felvidéki levegője árad. Említést érdemel Gárdonyi Géza, Göre Gábor bíró uram a “tsuda okos emberről” szóló históriái. Vagy a török Naszreddin Hodzsa, a híres tréfamester bohóságai, furcsa kedvtelése, amely a keleti népek közkincsévé vált. Fontos megjegyezni, hogy az kevés, ha sok könyvük van. Az a lényeg, hogy mennyire ismerjük, értjük és gyakoroljuk a bennük foglaltakat. Más dolog egy könyvtár birtokában lenni és ismét más azt bölcsen felhasználni. Régóta szokásom, hogy olvasás közben, ha egy-egy jó gondolat megtetszik azt könnyen kiradírozható 7/B-s grafit ceruzával aláhúzom. Többségüket egy füzetbe kiírom, a szerzőt is feltüntetve.

“Minden jó könyv olvasása olyan mintha elmúlt századok legderekabb embereivel - a művek szerzőivel- társalognánk

mondta Descartes. A könyvekben van lerakta az egész múlt lelke. Sokáig élő könyvön évtizedek és évszázadok során százezrek, és milliók nevelődtek – állítja Veres Péter. Az élet boldogsága és a jellem kialakulása nagymértékben függ az általunk olvasott könyvek körültekintő bölc kiválasztásától. Tudjuk, hogy az élet nagyon rövid, szabadidőnk nem érdemes értéktelen, rossz könyvek olvasására vesztegetnünk, hiszen rengeteg könyvet adnak ki, és az írók sűrűbben szaporodnak, mint az olvasók. Milyen a jó könyv? Buffon szerint: „Jól írni annyi, mint gondolkozni, jól érezni és jól kifejezni-

egyszerre kell hozzá szellem, lélek és ízlés. Az a jó könyv, amelyet újra és újra el akarunk olvasni és élvezni. A berendezések- okos telefon, internet stb.- széleskörű elterjedésével meg kondították a vészharangot a könyvek fölött. Úgy érzem lakásom polcairól bármikor leemelhető, kézbe vehető, várakozáskor hallkan, időt repítően elszórakoztató, igényes, tartós, szép fedelű könyveimet és általában a könyveket ma is sokan keresik, vásárolják, értékelik és örömmel, haszonnal olvassák.

Dietz Ferenc

Mátyás koma

Božena Němcová

Mátyás koma, látogatóba ment komájához, Gyurihoz. Nem messze a koma házától találkozott amannak fiával.

„Mivel foglalatatoskodik a papa, Józsikám?

„Éppen az evéshez készülődött, de mikor meglátta, hogy maga hozzánk jön, felállt az asztaltól és az ételt bizony meghagyta,” mondta meg az igazat Jóska.

„No, aztán miért?”

„Hát apa azt mesélte, maga igen sokat megenne ebből. Ezért anyának mindent el kellett takarítania az asztról.”

„Aztán hová tette?”

„A libát a kemencére, a sonkát a tűzhelyre, a káposztás kolbászt a sütőbe, a fánkot a kredence és a két kancsó sört a pad alá.”

A koma többet nem faggatózott, csak a bajsza alatt elmosolyodott és belépett a szobába.

„Adjon az isten minálunk,” üdvözölte Gyuri koma.

„Kár, hogy nem jöttél hamarabb. Ehettél volna velünk. Mostanra azonban semmi sem maradt, amivel megkínálhatnánk.”

„Nem tudtam korábban jönni egyetlen komám. Furcsa dolog esett meg velem az úton.”

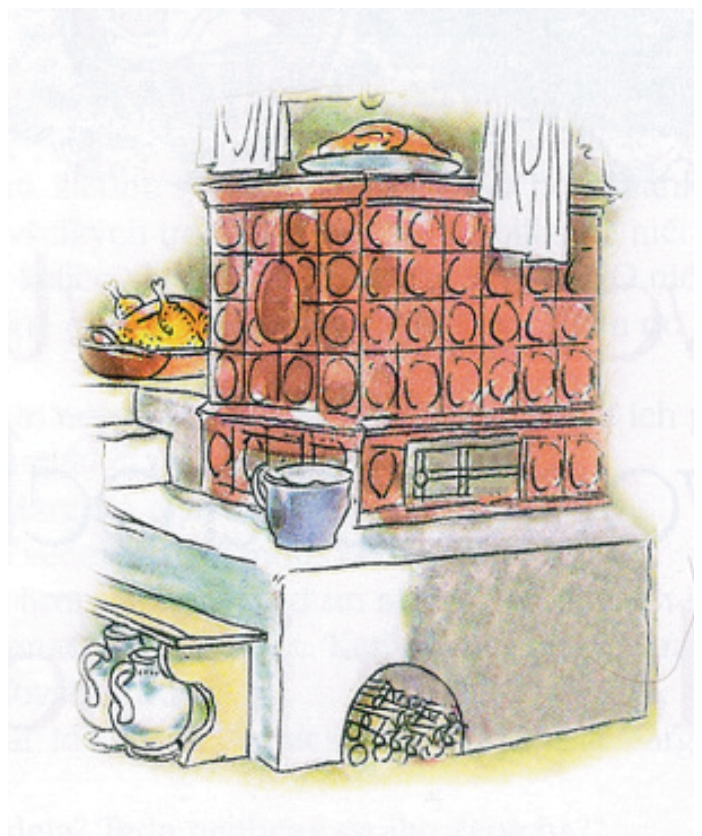
„Mi történt? Mondd csak.”

„Agyonütöttem egy kígyót. A feje akkora volt, mint annak a sonkának, amit a tűzhelyre tettetek. Zsíros volt, mint a liba, amott a kemencén. Húsa olyan fehér volt, mint a fánk, amott, a kredenc tetején. Annyi vér folyt ki belőle, amennyi sör van abban a pad alá eldugott két kancsóban.”

Mátyás mindezt jól kifundálta. Gyuri koma szerfelett elszégyellte magát a fősvénységéért és a komát az étellel, itallal újfent megrakott asztrához kellett ültetnie. Azután mindnyájan jóízűen ettek, ittak.

Illusztráció: Milada Marešová

Fordította: Papanek László

Levelezés

Kedves Rudi, atyai jó barátom! Kedves Kürtös Olvasók! Köszönöm a meghívást a Kürtös – Trubnik csoportba! Együttal: Minden eddiginél boldogabb újesztendőt, egészséget és sok sikert kívánok!!!!

Igen nagy tisztelettel: Tomi (lelkében még most is senváclavi polgár - Béke u. 25.)

Kedves KÜRTÖS – TRUBNIK Olvasó Barátaim!

Megint véget ért egy esztendő! Az ember számot vet, hogyan is alakult sorsa, milyen következtetéseket kell levonni az elmúlt esztendő történéseiből!

Mert sok minden történt, rengeteg eset, hír, folyamat, történés, s egyéb más dolgok forogtak az ember körül!

Nagyon szerencsés évnék tudom be a 2019-et! Mármint a magam részéről!

A családom egészséges, mindenki sikerrel vette az esztendőt!

A barátaim többségében hasonló helyzetben vannak, sajnos egyes barátaimtól fájó búcsút kellett vennem, de már pedig az élet sajnos ilyen! Némelyik egészen fiatalon ment át a túlvilágra! Egy középkori bölcs szavai jutnak eszembe: "nem mindig a koros, hanem a soros megy el közülünk! Fájó szívvel emlékezünk rájuk!

De itt vannak az élők, a családunk, a barátaink, az ismerőseink! Igen, addig szeressük, tiszteljük, becsüljük egymást, amíg élünk, amíg egymás szerettei vagyunk!

Ezekkel, a gondolatokkal kívánok valamennyi KÜRTÖS olvasó barátomnak, ismerőseimnek, s valamennyi embertársamnak

Boldog Új Esztendőt!

Fuhl Imre

Ildikó Ambrus

December 27. 18:35

Kedves lakostársak! Hogy továbbra is békésen töltsük az ünnepeket. Ha magadra ismersz, és órák óta üvölt a kutyád, légy kedves hívd be, vagy nyugtasd meg mert jelenleg az itthoni zajszint elviselhetetlenné kezd válni. Ez nem az a helyzet, amikor a kutya jelez, mert az a dolga, hanem hosszú órák óta zajlik az ugatás. Ezek a napok az egyetlenek az évben, amikor lehetőségünk van nyugodtan és önfeledten pihenni, kikapcsolódni - köszönöm, ha tesztek azért, (vagy szóltok a szomszédnak, aki ezt nem olvassa), hogy kicsit elcsendesedjen a falu ezen a késői órán.

Tímea Turcsán

Elcsodálkoztam a kommentektől. Falunkat szerető, kutyás emberekről van szó. Lenne mit tanulni. Leginkább, azt hogy "értsük jól"

Ildikó Ambrus

azt tanácsolom, ha tehetek ilyet, nagyon finoman. Nem mindenki ismer, és azt hiszi, hogy a beköltözött támad. Lassan, tisztelettel (nálatok megvan), mert érthető, hogy aki itt nőtt fel félreérti. Én hálsten több mint egy évtized után sok tősgyökeres szívébe beoptam magam (vagy nem, de inkább) viszont közvetlen őszinte kapcsolatokkal értem el. Sok sikert, a Többieknek.

Egy megható történet, ami rávilágít arra, milyen fontosak a szülők

A család, a 82 éves apuka a kanapén ült, a 47 éves fiával. Egyszer egy madár szállt az ablakpárkányra. Az apuka megkérdezte a fiától, mi az? A fia elmondta, hogy egy galamb. Kis idő elteltével újra megkérdezte az apuka, hogy mi van ott az ablakban? A fia újra válaszolt, hogy az egy galamb. Pár perc elteltével az öreg édesapa újra megkérdezte a fiától, hogy mi van az ablakban? A fia ekkor rákiabált, apa az egy galamb! Nem igaz, hogy nem érted meg, már háromszor elmondtam neked.

Ekkor bejött a fiú nővére, aki 5 évvel idősebb nála és szomorúan megkérdezte az öccsétől:

- Te már elfelejtetted, milyen voltál gyerekkorodban? Elfelejtetted, hányszor kérdezted meg a szüleinket ugyanarról? Elfelejtetted, hogy mikor lementünk a boltba, minden kutya, macska, fa és autó miatt meg kellett állni, mert mindenre kíváncsi voltál? Elfelejtetted, hogy apánk milyen türelemmel magyarázott el nekünk mindent?

Elfelejtetted, hogy a kedvenc mesédet minden este felolvasta neked, pedig már legalább ötvenszer hallottad? Elfelejtetted, mennyire kedves és türelmes volt, amikor te idegesítően viselkedtél?

A fiú kiment a konyhába, ivott egy pohár vizet. A szemei könnyesek voltak és ekkor csak annyit mondott a nővérének: - Igazad van!

Nem egyedi eset, sajnos gyakran megtörténik, hogy nincs türelmünk idős szüleinkhez. Mikor úgy érezzük, hogy már egyszerűen nincs türelmünk és legszívesebben rájuk kiabálnánk, akkor emlékezzünk arra, hogy a szüleink milyen szeretettel neveltek minket. Akkor is volt hozzánk türelmük, amikor mi hisztiztünk, ők pedig fáradtak voltak.

Amikor csak lehet, töltsünk több időt a szüleinkkel és legyünk velük kedvesek, mert ők is azok voltak velünk. Arra van szükségük, amit ők is adtak nekünk: szeretetre, időre, türelemre!

Dr. Brtos

Humor

ÉN DÖMPERES, VAGYOK NEM ALPERES

Az ötvenes, hatvanas, de még a hetvenes évek elején is dömpereket (billenőputtonyos szállító jármű) használtak az építkezéseken, ömlesztett anyagok föld, kavics, homok, mész, beton stb. szállítására.

A hatvanas évek vége felé már egyre jobban beindultak a magánérős építkezések is.

A szállítóeszközöket, anyagokat lekötötték az állami beruházások. Nehezen lehetett hivatalosan

fuvarost találni. Ezért, de tán a kedvezőbb árak miatt is elterjedtek a fekete fuvarok, amelyben a hozott anyagok többségét is a fuvart elvállaló gépkocsivezető intézte.

Jól járt mindenki, a megrendelő tudott építkezni, a fuvarozó kiegészítette fizetését, amiből ő is meg

tudta építeni családi házát.

Laci a szentendrei telephellyel rendelkező KTSZ-ben (Kisipari Termelő Szövetkezet) dolgozott

dömperesként. László, szintén nem akarván lemaradni a jóból, saját házikójához, de eladásra is hordta a „menthető” anyagokat.

Társa figyelmeztetése ellenére is egyre bátrabban hordta azokat.

Elárulta valaki, vagy saját magától bukott le, nem tudni.

Rendőrségi feljelentés, majd bírósági ügy lett belőle.

Megkapván az idézést, elment az akkori Szentendrei Járási Bíróságra.

Társadalmi tulajdon elleni lopás vétsége volt a vád.

Elkezdődött a tárgyalás.

- Alperes, álljon fel! – szólt a tárgyalást vezető bíró.

Laci nézelődött, nyakát tekergette ülve maradt.

- Mondtam, hogy álljon fel alperes, nem érti?

- szólt még egyszer, de már hangosabban a bíró.

László végre felállt, körülnézett, majd megszólalt.

- Bíró úr, én dömperes vagyok, nem alperes!

EGY MÉTER KRUMPLI

Béla bácsinak, szintén Krachler kocsmáros úrral történt esete.

Szokása szerint ismét felgyülemlott Béla bácsi tartozása az izbégi kocsmában.

A kocsmáros úr ismét figyelmeztette tartozása rendezésére.

- Jól van, Krachler úr, holnap viszek egy szekérnyi krumplit a szentendrei piacra, abból adok magának hitelem törlesztésére egy méter krumplit – mondta szlovákul Krachler úrnak, aki jól bírta a szlovák nyelvet.

Az akkoriban használatos „méter“ – „meter“ szót súlyegységként is használták, egy mázsát jelentett.

Krachler úr örült neki, hiszen néhány fröccs meg két – három útravalónak adott literes fröccsért kap egy mázsát a híres pilisszentlászlói krumpliból.

- No, ez már beszéd, igyál nyugodtan még egynéhány fröccsöt. Oszt hozd ide az üveget, azt is megtöltöm a pincében a jobbikból. Több sem kellett Béla bácsinak, leszaladt a lépcsőn, hozott magával mindjárt két üres üveget. Krachler úr megtöltötte, Béla bácsi megitta, ki tudja hányadik fröccsét és büszkén, öntelten elköszönt. Felmászott a szekér ülésére majd meglegyintette ostorával

lovait és elindult Szentlászló felé szekérével.

Másnap szombati piaci nap lévén, korán reggel valóban fölpackolt néhány zsák krumplit és vitte szekérével a piacra. Jó híre volt akkoriban a szentlászlói krumplinak, így hamar sikerült eladnia. Az egyik zsákból előtte kiszedett egy keveset az abrakos tarisznyába. Mikor elfogyott az árúja elindította Izbég felé a lovakat. Ott szokás szerint félre húzták a szekeret a lovak.

Dobott egy kis lucernát a lovak elé, majd a krumplit tartalmazó abrakos tarisznyát a vállára akasztva adóságát rendezni elindult a kocsmába.

- Krachler úr, kérek egy fröccsöt, és egy colstokot* (mérővesszőt), mielőtt adnám az ígért krumplit.

- Neked Belo, bármikor hozok a jobbikból! – válaszolt hízelegve a mit sem sejtő Krachler úr.

Amíg térült fordult, addig Béla bácsi gyorsan vonalba rakta a tarisznyában lévő krumplikat a pultra.

Az összes vendég kuncogva várta a visszatérő kocsmárost, aki hozta a bort, és a colstokot. Béla bácsi kivette kezéből a mércét és azt kihúzva katonás sorrendbe rakott krumpli mellé téve megjegyezte.

- Kicsit hosszabb Krachler úr, de hadd maradjon!

Nos, erre a különben morcosságáról ismert kocsmáros is kacagni kezdett, együtt a többi vendégével.

Természetesen Béla bácsi kifizette tartozását, a kocsmáros úr jókedvében mindenkit megtisztelt egy itallal.

SOROZÁS

Hajdanában az 1867-es kiegyezés előtt még verbuválás, katonafogdosás volt a módi.

Később elődeink idejében a sorozás, amelynek lényege az volt, hogy a mindenkori rendeleteknek megfelelően a bizonyos életkort elért legényeket az illetékes községek, városok vezetői bekísérték felszalagozott szekerekkel, borgőzös hangulatban lévő, mellükön regruta szalagokat viselő katona jelölteket az arra kijelölt helyre.

Így volt ez az említett kiegyezés után, de ez a népszokás az ötvenes, hatvanas években már elveszítette jelentőségét.

A mindenkori tanácselnök kísérte be regrutáinkat a Szentendrei Kiegészítő Parancsnokságra. Itt a kötelező orvosi vizit után eldöntötte a bizottság regrutáink alkalmasságát a hadviselésre.

Azután hazajöve, a most már katonajelölteket meghívta a tanácselnök az állami pénzből erre az alkalomra, rendelkezésre bocsátott pénzkeretből megrendelt hordó sörre, vagy egyéb italra.

A sorozó bizottság előtt megjelent pilisszentlászlói regruták között volt Laci is.

Nagy bánatára átesett az orvosi vizsgálaton- Hiába panaszkodott lúdtalpára, gerincfájdalmaira, rossz tüdejére, fájó szívére, rossz látására a katonaoorvos életerős, szikár, kiváló katonának való fiatalot látott benne. Így szólt hangosan az asszisztensnek:

- Megfelel.

Lacika szomorúan vette tudomásul ezt, amit közölt is az orvossal.

- Doktor, én nem tudtam idáig, hogy ilyen egészséges vagyok.

- Jól van fiam, nyugodj meg – ütögette meg vállát az idős doktor úr.

László ezektől a szavaktól ideges lett.

A következő adminisztratív üteme a sorozásnak, ahol név, lakcím, születés, anyja neve stb. Voltak a fő kérdések.

- Neve?

Nos erre kénytelen volt válaszolni.

- Hol lakik?

- Nem messze a főtértől.

- Anyja neve?

- Franciskának hívják a szomszédok.

- Hol született?

- Otthon az első szobában.

Kezdett dühbe gurulni az írrok őrmester. Azonosítani akarta a hadrafogható személyt.

- De mikor történt ez? – kérdezte most már szinte ordítva az őrmester.

- Miért nem kérdezték meg Vilmost? – mondta nevetve, játszva a kelekótyát.

- Ki az a Vilmos? – szólt a kérdés.

- Hogyhogy nem ismeri? Elöttem volt itt, majdnem a szomszédom, és egyszerre születünk, azt mondta nekem a Baba néni.

- Ki az a Baba néni?

- Erős nő bábaasszonya a falunak.

Nos, elfogyott az őrmester türelme, idióta szót használva bedobta Laci kartonját a

katonaszolgálatra alkalmatlanok dobozába.

Lacival közel egyidőben született Vilmos sokadmagával leszolgált az akkori két év katonaidőt.

Lacit soha többé nem hívták sorozásra, így soha nem élvezhette a katonaság dicsőségét.

Zahola atyánk, aki még a hatvanas években volt plébánosunk próbálta megtéríteni Bélát, aki néhanapján, szeretett a pohár fenekére nézni

- Nézd fiam, az alkohol az ördög műve. Vegyünk egy példát:

odaraksz a tehened orra elé egy vödör vizet, és egy vödör bort.

Szerinted melyikből fog inni?

- Hát... persze, hogy a vízből!

- Természetesen, gyermekem. És azt is tudod, hogy miért?

- Persze, hogy tudom atyám! Azért, mert marha!

Egy keresztény pap egy zsidó emberkét akar áttéríteni a keresztény hitre. Egyik nap hazafelé mennek, mikor a kocsijuk beleesik egy gödörbe. A pap észreveszi, hogy a zsidó keresztet vetett. Így szól:

- Aha! Sikerült! Láttam, hogy keresztet vetett!

- Dehogy is! Csak megnéztem, hogy mindenem megvan-e: szemüveg, tojások, pénztárca, szivar.

- Mi volt szocialistáknak az elvi szempont? – Elviszem és pont.

Budapest titkos temploma csak a levegőből látható

A Rákóczi úti templomot körbeépítették, így az utcán sétálva ki sem lehet szűrni.

Budapest láthatatlan templomának is nevezik azt az épületet,

amelyet egykor a szlovák anyanyelvű evangélikus gyülekezet használt. Az utcán sétálva észre sem vehet lenni. Csupán a levegőből vagy magas épületek tetejéről látható. A templomot ugyanis körbeépítették.

Majd a háború után többször is gazdát cserélt. És a mivel bejutni is nehéz abba a lakóépületbe, amelyen keresztül megközelíthető, a legtöbb budapesti számára gyakorlatilag tényleg láthatatlan. Felépítését a XIX. század elején kezdeményezték, mivel a lutheránus hívek befogadására már nem volt

elegendő a Deák téri templom. A pesti szlovákok 1838-ban József nádor segítségét kérték, mivel oktatási és egyházi célokra használható telekhez szerettek volna jutni. Így kapták meg a mai Rákóczi, akkori Kerepesi úton található telket. Eredetileg csak ez az épület létezett, amelyben a

szlovák iskola működött – ide járt annak idején kisdíakként a szlovák evangélikus szülők fia, Alexander Petrovics – 16 éves korától Petőfi

Sándor is. A templom 1863-ra készült el, és 1867-től vehették birtokba a hívek.

Csak hogy az építkezés akkora mértékű költséget jelentett az evangélikus közösség számára, hogy anyagi

megfontolások miatt bérházat építettek, üzletsort alakítottak ki, és a templomot először U alakban

vették körül, majd teljesen körbezárták. Így az épület már a XIX. század végétől rejtve maradt a járókelők számára. A templomot, körülvéő épülettömböt Luther-udvarnak hívják, és pontosan a

Rákóczi úttal, a Luther utcával és a Kiss József utcával határolt területen áll. Ez egyébként Budapest egyik legnagyobb egybefüggő társasháza.

Árpád-házi Szent Margit

Január 18 – án ünnepeljük Árpád-házi Szent Margit neve napját. A vesztett muhi csata után IV. Béla király feleségével, Laszkarisz Mária bizánci hercegnővel együtt Dalmáciába menekült. Ott, Klissza várában született Margit leányuk 1242. január 27-én. Szülei – a tatároktól való menekülés közben fogadalmat tettek, hogy születendő gyermeküket Magyarország megmentéséért egyházi szolgálatra fogják adni. Margit ennek megfelelően hároméves korában a veszprémi domonkos apácákhoz került, és ott gondos nevelésben részesült. Nevelőnője Olympiades nővér volt. Később a Nyulak szigetén lévő zárdába került át, amelyet apja építtetett. Itt került sor Margit fogadalomtételére 1254-ben. Később két alkalommal is lehetősége lett volna fogadalma visszavonására, hiszen minden bizonnyal megkapta volna a felmentést apja kérésére. Ő azonban visszautasította II. Ottokár cseh király, valamint a lengyel király házassági ajánlatát is. A keresztények az önfegyelmzés és keresztény szeretet példaképének tekintik. A legalacsonyabb rendű munkát is szívesen végezte, és a legrosszabb ruhákban járt. Napjait munkában, éjszakáit imádságban töltötte. Gyakran kínoztta magát korbácsolással is. A róla szóló, 1510-ből fennmaradt legenda szerint jóvendőmondó képességekkel is rendelkezett, amellyel olykor apjának is segítségére volt diplomáciai gondjai

megoldására. 1270. január 18-án halt meg a Margit-szigeti kolostorban. Ravatalát 1271 körül Albert és Péter lombardiai szobrászok faragták meg vörös márványból, egyes részeit pedig fehér márványból.

Legendája szerint holtteste halála után három hétig nem indult oszlásnak, ráadásul rózsasillatot árasztott. Boldoggá avatása már 1276-ban megtörtént, szentté avatására azonban évszázadokat kellett várni. Tiszteletét 1789-ben hivatalosan is engedélyezték, végül XII. Pius pápa 1943-ban avatta szentté, mégpedig édesapjának húga, Magyarországi Szent Erzsébet ünnepnapján, november 19-én. A legenda szerint a hajdani Kékes, jelenleg Pilisszentlászló alapítása is Árpád-házi Szent Margitnak

köszönhető. IV. Béla attól való félelmében, hogy a tatárok beváltván ígéretüket visszatérnek, ezért a Nyulak – szigetén lévő Margitot Visegrádra tervezte megmenekíteni. A Duna- menti utat nem találta biztonságosnak, Ezért menekülési útvonalat Budáról, Pomáz, és a hegyeken át Visegrádra tervezte. Ezt a távolságot az akkori rossz útviszonyok miatt királykisasszonyi kísérettel nehéz lett volna pihenő nélkül megtenni. IV. Béla ezért az édesapja által Kékesen emelt vadászházat a királylány kísérethez alkalmassá alakította. Ezt a házat kapták később a pilisi pálosok. Erre az időre datálható Kékes település megalapítása.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 26 309 766

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015